

FOCS DE SANT JOAN

La Festa Nacional dels Països Catalans s'arrela en el passat més remot, fent-se viva en les fogueres de Sant Joan que cremen arreu, enceses, la nit del solstici d'estiu, amb la flama que baixa del Canigó.

En un document del segle XVIII podem llegir:

... "l'any 1726 vingué a Catalunya un Decret, molt consemblant a una mà de ferro... i amb general indignació, foren sortejats per primera vegada los fadrins d'aquesta terra per anar a servir el mateix Felip Vè., que l'any 1714 feu cremar, públicament i com per mofa, nostres antics Furs i llibertats!"

Les caramelles d'aquell mateix any ens porten el clam d'un dels Països Catalans dolgut fins a no sentir desig d'encendre les fogueres, símbol de la nostra llibertat. Escoltem-ne algun fragment:

Caramelles van darrera
les de mil setcents i tants
fadrinets que les dictaven
ja mai més les cantaran;

Mal Ponent ve de Castella
si de França lo Mestral
los USATGES de la terra
ja s'esfullen riu avall;

No canteu pas més corrandes
ni feu FOCS PER SANT JOAN:
feu cremar-ne cera groga
com se sol pels funerals;

Ara en la foguera d'aquest 1983, abrandada i lluminosa, hi veiem el FOC d'un POBLE, d'una TERRA, que per més que se'l vulgui apagar, sempre revifa, mostrant als quatre vents que de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, SOM UNA NACIÓ.

Països Catalans, Juny de 1983

ELS FOCS DE SANT JOAN

UNA TRADICIÓ ANTIGA

Una de les tradicions més antigues del nostre poble és la d'encendre fogueres la nit de Sant Joan; amb ella els primers pobladors de les nostres comarques festejaven la nit més curta de l'any, això que avui, més científicament, anomenem Solstici d'Estiu. Si bé era una festa comuna a tota Europa, actualment només se celebra en alguns indrets aïllats; podem dir que el nostre poble és l'únic que l'ha sabuda conservar de manera conjunta.

Aquesta festa ha donat origen a un gran nombre de pràctiques màgiques, algunes derivades d'antigues supersticions i altres, en canvi, posteriors a la cristianització. Són de destacar les propietats que adquireixen determinades herbes aquesta nit, així com les de l'aigua de la rosada.

La celebració dels Focs de Sant Joan ha tingut sempre un caràcter social, col·lectiu i cerimoniós; només així s'explica que hagin mantingut la seva vigència enmig les vicissituds que ha patit el nostre poble al llarg de la història. L'any 680 el Concili de Constantinoble prohibí la seva celebració, de la mateixa manera que prohibí altres tradicions paganes. És en aquest moment que la festa es cristianitza. Després cal pensar que ja no hi ha entrebancs importants fins que les tropes franco-espanyoles de Felip V ocupen els Països Catalans; són abolides les nostres institucions d'autogovern i es prohibeix la celebració pública de les nostres tradicions. No és fins l'any 1761 que tornen a autoritzar-se les festes populars.

Amb l'arribada de la Renaixença s'inicia la recuperació d'aquesta festa. Diversos poetes l'enalteixen -Maragall, Girbal i Jaume, Duran i Tortajada i Garcés entre altres- havent de destacar el poema "Canigó" de Mossèn Cinto Verdager.

L'any 1933 -viu encara en el record de molta gent- estudiants, excursionistes i molts altres ciutadans celebren el centenari de la Renaixença encenent focs dalt dels cims més importants del nostre País, donant un sentit comuni-

tari a la festa. Acabada la guerra els focs esdevenen l'ocasió anual de cremar fustots i mobles vells, perdent tot contingut cívic o cultural. D'uns anys ençà, però, la nostra consciència col·lectiva ha tornat a desvetllar-se i la nit de Sant Joan torna a ser la nit de foc i de misteri que havia estat sempre.

LA FLAMA DEL CANIGÓ

L'any 1955 Francesc Pujades, vilatà d'Arles de Tec (Vallès Nord, Catalunya Nord), portat pel seu entusiasme pel Canigó i inspirat pel poema de mossèn Cinto Verdaguer, tingué la iniciativa d'encendre els focs de Sant Joan en la pica d'aquesta muntanya i des d'allà repartir la seva flama per totes les contrades de la nostra terra. S'iniciava així la renovació d'aquesta milenària tradició; de nou les fogueres prenen un sentit col·lectiu.

El nou costum pren una gran força en poc temps, de tal forma que avui és pràcticament impossible trobar una sola foguera a Catalunya Nord que no sigui encesa amb la Flama del Canigó. L'any 1966 el foc creua per primera vegada la duana i arriba a Vic. Són èpoques ben difícils, sovint de clandestinitat. A poc a poc la xarxa es va estenent i el foc, escampat per tot el Principat, ja arriba al País Valencià.

Enguany, com cada any, el 22 de juny un grup de joves pujarà a la pica del Canigó i encendrà una foguera. Passaran la nit en vetlla i quan surti el sol iniciaran el camí per tal de dur la flama al Castellet de Perpinyà. D'allà sortiran els cotxes que aniran repartint-la per les nostres comarques, i també l'avioneta que ha de dur-la a les comarques més allunyades.

Tradicions i Costums
d'OMNIUM CULTURAL

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA I
MITJANS DE COMUNICACIÓ

FOCS DE SANT JOAN

estiu

Fitxa 1: Història

LA NIT DE SANT JOAN

El foc ha estat sempre un símbol en la història de l'home. Els pobladors primitius dels països mediterranis i europeus veneraven les forces de la natura -entre elles el sol i el foc- mitjançant cultes i celebracions diversos. Una d'aquestes celebracions ancestrals, tramesa de generació en generació al llarg de molts segles, és la tradició de les fogueres de la nit de Sant Joan; amb ella els primers pobladors de les nostres comarques festejaven la nit més curta de l'any, això que avui, més científicament, anomenem el *Solstici d'Estiu*.

Aquestes celebracions ens han arribat avui amb uns lleugers canvis pel que fa al seu simbolisme. Si bé era una festa comuna a tota Europa, actualment només se celebra en alguns indrets aïllats. Podem dir que el nostre poble ha estat l'únic que l'ha sabuda conservar de manera conjunta. La superposició de les diverses cultures que han anat mantenint aquesta tradició, la més notable de la comunitat catalana, ha transformat aquelles celebracions prehistòriques en els *focs de Sant Joan* actuals.

Des de fa molts segles, doncs, s'ha vingut celebrant aquesta diada -la vetlla, matinada i el dia de Sant Joan- arreu les comarques dels Països Catalans, des de les Corberes, més enllà dels Pirineus, fins al sud del País Valencià, i des de les terres entrades d'Aragó fins a les Illes

Balears i Pitiüses. No és gens casual que encara avui les festes majors de les poblacions més extremes del nostre

29.

país (Perpinyà, Alacant i Ciutadella) coincideixin amb el dia de Sant Joan i que tota la seva festa giri entorn del foc.

Els noms dels *focs de Sant Joan*, segons les èpoques i els indrets, han estat, i encara són, molt diversos: falla, focs, fogueres, foguerades, faies, festeres, faites, llamarides, gales i galedes. El nom més antic és el de falles, i els seus portadors, fallaires. Encara avui és possible trobar testimonis vius d'aquests fallaires al poblet d'Isil, a la Vall d'Aneu (Pallars Sobirà). A començaments de segle hi havia molts més poblets a les valls pirinenques que mantien aquesta tradició.

Aquesta diada ha donat origen a un gran nombre de pràctiques i creences màgiques que prenen vigència la nit i la matinada de Sant Joan. Algunes d'aquestes pràctiques vénen d'antigues supersticions, d'altres, en canvi, són posteriors a la cristianització de la festa. Entre aquestes pràctiques trobem els pactes, l'ús d'unes herbes determinades, les dites, danses, cançons, versets, les pràctiques fetes en el foc o damunt les seves cendres, peticions i desigs, invocacions i conjurs, l'ús d'una aigua concreta o la de la rosada, menjars diversos -coques i altres dolços, vins i licors- ofrenes i altres cerimònies profanes i religioses, com processons, comparses, oracions, aplecs, juguesques, etc. També cal assenyalar la diversitat de formes i de composició de les fogueres.

La celebració dels *focs de Sant Joan* ha tingut sempre un caràcter social, col·lectiu i cerimoniós. Només així s'explica que hagin mantingut la seva vigència enmig les vicissituds que ha patit el nostre poble al llarg de la seva història. Un altre factor pel qual s'han pogut mantenir és l'arrelament en moltes famílies, sobretot a pagès.

Reculant ja en la nostra història trobem que la primera gran etapa que els *focs de Sant Joan* han de superar és la romanització. Tot i el seu enfrontament amb les tribus dels llergetes, comandades per Indibil i Mandoni, un cop derrotades i sotmeses les tribus del país els romans deixaren fer la seva vida als nadius. La romanització, doncs, no és manifesta plenament fins l'any 500 de la nostra era, quan passem a ser un poble llatí (més aviat en l'alta cultura que no pas en els costums del poble). Cal pensar que en aquesta situació els pobles no tingueren massa dificultats per a mantenir les seves tradicions.

L'any 680, però, el Concili de Constantinoble decretà la prohibició de totes les pràctiques i supersticions paganes i, entre elles, les fogueres del solstici d'estiu. Aquest fou el primer gran entrebanc conegut que hagueren de superar els *focs de Sant Joan*. El poble, però, va continuar fent les seves fogueres; fóra interessant de conèixer com s'ho devien fer aquells homes en una època en la qual la influència de l'església era cabdal. És fàcil suposar que és en aquest moment històric que la festa es cristianitza.

TIC Tradicions i Costums
d'OMNIUM CULTURAL

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA I
MITJANS DE COMUNICACIÓ

FOCS DE SANT JOAN

estiu

Fitxa 2: Història

Els sarraïns, que havien invadit les nostres contrades a partir del 717, deixaven practicar les creences i costums populars en els indrets on no eren mal rebuts. D'aquesta manera els nostres focs van poder continuar practicant-se, potser, fins i tot, amb la participació dels sarraïns. Hi ha una cançó, llegendària, que parla d'aquesta etapa històrica. Aquesta cançó, que encara es cantava a començaments d'aquest segle, diu així:

*Lo dia de Sant Joan
és dia d'alegria,
fan festa els cristians
i els moros de moreria.*

Durant tota l'edat mitjana els focs continuen celebrant-se, com sempre, a pagès, a viles i ciutats; els seus grans impulsors foren els gremis.

Uns segles més tard, amb la incorporació de la Catalunya Nord - antics comtats del Rosselló i la Cerdanya - a l'estat francès (1659), els focs de Sant Joan prenen el caire de senyal d'identitat catalana que han continuat mantenint fins avui.

L'ocupació de la resta dels Països Catalans per les tropes franco-castellanes de Felip V comporta, junt amb l'abolició de les institucions d'autogovern i la prohibició de l'ús

públic de la llengua, la marginació de totes les nostres tradicions, la celebració pública de les quals fou prohibida.

Tot i les prohibicions, però, les fogueres continuen encenent-se quan arriba la vigília de Sant Joan. Aquesta situació dura fins l'any 1761, en què el capità general, marquès de Mina, comença a autoritzar les festes populars. Un any abans s'havia presentat al rei Carles III el "Memorial de Greuges", que entre altres coses denunciava la violació dels costums més lloables per funcionaris portats de fora així com la introducció de tradicions estrangeres.

Amb l'arribada de la renaixença, que cercava els signes d'identitat del nostre poble, s'inicia la recuperació d'aquesta festa. El 1885 mossèn Cinto Verdaguer enalteix els focs i els fallaires en el seu poema "Canigó". Altres poetes també ho fan: Maragall, Girbal i Jaume, Duran i Tortajada, Garcés, etc.

Ja en una època més moderna, viva en el record de molta gent, el 1933 excursionistes, estudiants i molts altres ciutadans donen un sentit de comunitat als focs de Sant Joan i encenen fogueres a totes les viles i a les munta-

nyes més importants, com a senyal d'inici del retrobament d'una comunitat.

Acabada la guerra d'Espanya torna a produir-se un replegament de tot el que ens identifica com a poble, i amb prou feines són permeses aquelles tradicions que no porten problemes, és a dir, les més buides de contingut. Així, els focs de Sant Joan es converteixen en l'ocasió anual de cremar fustots vells i la revetlla, o bé es fa en la intimitat familiar, o bé resulta mancada de contingut cívic i cultural.

D'uns anys ençà, però, hem assistit a un despertar de la nostra consciència col·lectiva i això ha significat un reviscolament de totes les nostres tradicions, entre elles, no cal dir-ho, la celebració de l'antic solstici d'estiu. La nit de Sant Joan torna a ser la nit de foc i de misteri que havia estat sempre.

LA FLAMA DEL CANIGÓ

L'any 1955 Francesc Pujades, vilatà d'Arles de Tec (Vallespir, Catalunya Nord), portat pel seu entusiasme pel Canigó i inspirat pel poema de mossèn Cinto Verdaguer, tingué la iniciativa d'encendre els focs de Sant Joan en la pica d'aquesta muntanya i des d'allà repartir la seva flama per totes les contrades de la nostra terra. S'iniciava així la renovació d'aquesta milenària tradició; de nou les fogueres prenen un sentit col·lectiu.

El nou costum pren una gran força en poc temps, de tal forma que avui és pràcticament impossible trobar una sola foguera a Catalunya Nord que no sigui encesa amb la Flama del Canigó. L'any 1966 el foc creua per primera vegada la duana i arriba a Vic. Són èpoques ben difícils, sovint de clandestinitat. A poc a poc la xarxa es va estenent i el foc, escampat per tot el Principat, ja arriba al País Valencià.

Enguany, com cada any, el 22 de juny un grup de joves pujarà a la pica del Canigó i encendrà una foguera. Passaran la nit en vetlla i quan surti el sol iniciaran el camí per tal de dur la flama al Castellet de Perpinyà. D'allà sortiran els cotxes que aniran repartint-la per les nostres comarques, i també l'avioneta que ha de dur-la a les comarques més allunyades.

Tradicions i Costums
d'OMNIUM CULTURAL

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA I
MITJANS DE COMUNICACIÓ

FOCS DE SANT JOAN

estiu

Fitxa 3 : Suggeriments

L'arribada de la Flama al seu destí pot fer-se en cursa d'atletes, amb cotxe, moto, a cavall, etc. El millor sistema per transportar-la és utilitzant un fanalet de petroli que podreu trobar en qualsevol ferreteria a baix preu. Podeu usar també torxes, ja que donen molta vistositat a l'acte; cal tenir en compte, però, que les de pirotècnia només duren uns minuts. Les torxes podeu fer-vos-les vosaltres mateixos: preneu un mànec d'escombra d'un metro de llarg, enrotlleu-li 5 o 6 voltes de filferro per evitar que el cos de la torxa pugui moure's, després emboliqueu un gruix de draps nets arrugats, subjecteu la roba amb 4 o 5 voltes més de filferro i, si cal, amb algun clau; poseu-hi dues capes més de draps i finalment empapeu-la en petroli. Poseu-hi algun protector per a evitar que el líquid llisqui fins el vostre braç i recordeu-vos de sostenir la torxa inclinada cap a l'exterior.

Caldrà fer la festa segons els costums de la vostra població. Hi ha moltes poblacions que fan un festival infantil fins a l'hora que arriba la Flama i continuen la festa amb una revetlla per als grans; en altres indrets fan concerts de cant coral o bé sardanes. Darrerament hi ha una gran tendència a fer concursos -de fogueres o de torxes- entre equips d'una mateixa població. Hi ha qui aprofita la foguera per a cremar els mals esperits del nostre País -el Decret de Nova Planta, per exemple- i, en canvi, n'hi ha

d'altres que tenen problemes per a encendre fogueres i s'han de conformar amb un gresol simbòlic.

Per protegir el terra de l'acció destructora del foc podeu posar una capa de sorra o terra. Si la foguera no ha de ser gaire grossa podeu fer-la damunt una planxa de ferro situada damunt d'uns maons o pedres. Tingueu a punt extintors i una farmaciola per si algú pren mal.

És interessant que s'aprofiti la festa per a donar a conèixer a la gent el seu origen i la seva història; repartiu fulls entre els presents. També podeu repartir coca i vi dolç -productes típics de la diada- ja sigui gratuïtament o bé pagant.

MATERIALS

TIC posa a disposició dels equips que porten la Flama del Canigó fins a la seva població els següents materials.

Cartells (32 x 44 cm.), 4 colors, peu en blanc per a què hi poseu l'hora i lloc on celebrareu la vostra festa.

Tires (10 x 90 cm.), per als vehicles portadors de la flama o per fer-les servir de puntes de fletxa indicant on se celebra la festa.

Missatges per a ser llegits en l'acte de l'encesa del foc.

Fulls explicatius d'aquesta tradició.

Adhesius amb la reproducció del cartell d'enguany.

Adhesius amb l'escut dels focs de Sant Joan.

Adhesius tradicions i costums per a passar la barretina.

Torxes de cera.

Samarretes (4 talles diferents).

Carnets Focs 200 pts. Subscriviu-ne 1 per equip -com a mínim- per cobrir les despeses generals.

Alguns d'aquests materials són gratuïts. Informeu-vos.

Si us interessa podem fer-vos arribar, en la mateixa comanda, els materials que edita el Secretariat de la Festa Nacional dels Països Catalans (cartells i adhesius). Els preus seran els que ens indiqui l'esmentat Secretariat.

COMANDES I TRAMESA

Si necessiteu alguns d'aquests materials caldrà fer la comanda com més aviat millor. En alguns casos els equips coordinadors comarcals acostumen a fer-ne una per a tota la comarca. Informeu-vos.

A causa del reduït estoc de què disposem, us fem avinent la possibilitat que algunes comandes no puguin ser servides totalment, especialment pel que fa a fulls explicatius i adhesius amb la reproducció del cartell.

Us agrairíem que féssiu les comandes per escrit. Cal indicar si passareu a recollir-la pel nostre local o si us la hem de servir per recader. Per poc que us sigui possible, utilitzeu el primer sistema (en cas de poblacions allunyades podeu encarregar-li a qualsevol amic que vingui a Barcelona). Abans de passar a recollir-la caldrà confirmar que estigui preparada. En cas d'utilitzar recader o qualsevol altre sistema, les despeses seran a càrrec vostre.

No podem garantir la tramesa de les comandes que ens arribin a última hora.

Tradicions i Costums
d'OMNIUM CULTURAL

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA I
MITJANS DE COMUNICACIÓ

FOCS DE SANT JOAN

esfiu

Fitxa 4: Gastronomia

FEM NOSALTRES MATEIXOS LA COCA DE SANT JOAN

La pasta de llevat

Sobre un taulell o bé un atuell ben gros posarem 190 gr. de farina de força en forma de cercle. Dins d'aquest cercle hi posarem 5 gr. de llevat premsat, 100 gr. de pasta de pa (inici fermentada) i un decilitre d'aigua. Mirarem de desfer-ho ben bé deixant l'operació de barrejar la farina per al final. Treballarem la pasta fins que ens quedi ben fina i la deixarem reposar fins que hagi fermentat guanyant un 50% del seu volum. Ara ja tindrem la *pasta de llevat*

Anem per la coca...

Ara farem un cercle amb 3/4 de quilo de farina de força i anirem posant-hi, per aquest ordre, 10 gr. de llevat premsat, 4 ous (clares i rovells), 175 gr. de sucre, 7 gr. de sal, 130 gr. de llar o mantega, una copeta de garnatxa o moscatell, la pell ben trinxada de mitja llimona, una cullereta de pols de canyella i mitja de vainilla en pols. Barrejarem tots aquests ingredients afegint-hi 1/4 de litre de llet o aigua i finalment hi posarem la pasta de llevat que hau-

rem preparat prèviament (vegeu el paràgraf anterior). Un cop tot desfet hi barrejarem la farina amb què hem format el cercle i ho pastarem fins que ens quedi una massa ben fina que deixarem reposar una mitja hora en un atuell ben untat d'oli per evitar que s'enganxi.

Quan la pasta hagi reposat podrem procedir a estirar-la ajudant-nos d'un corró o bé d'una ampolla, això sí, ben untats d'oli, deixant-la amb un gruix d'un centímetre i mig. La tallarem i la posarem en les llaunes que també haurem untat d'oli prèviament, o bé de mantega o margarina. Un cop ben aplanades pintarem les coques amb ou batut (clara i rovell) i col·locarem al damunt troços de fruita confitada, llargs, curts, segons volguem, però no gaire gruixuts. Tot seguit hi escamparem els pinyons o troços d'ametilla deixant reposar-les en un lloc que no toqui l'aire. Quan hagi augmentat el seu volum les ensucrarem i les posarem al forn que procurarem tenir ben calent (uns 200 graus si pot ser). Caldrà observar la seva cocció sense obrir el forn.

CONSELLS I ALTERNATIVES

* El llevat premsat, la pasta de pa i la farina de força podeu aconseguir-los en el vostre forn. Si no us és possible obtenir la pasta de pa podeu elaborar-la el dia abans tal com exposem tot seguit.

Farem una pasta amb 50 gr. d'aigua, un pessic de sal, llevat premsat (el volum d'una lletia) i 90 o 100 gr. de farina. Un cop ben pastada la deixarem reposar una mica i la guardarem a la nevera (no el congelador).

* Per accelerar la fermentació es pot augmentar la quantitat de llevat premsat, augmentar la temperatura ambient o posar els líquids (aigua, llet, etc.) una mica calents.

* Si en posar la farina veiem que la pasta és massa espessa, podem afegir una mica més d'aigua o llet.

* El sucre blanc pot substituir-se per sucre roig o negre, la mantega per margarina natural, la farina blanca per farina integral i les essències alcohòliques per herbes.

Tradicions i Costums
d'OMNIUM CULTURAL

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA I
MITJANS DE COMUNICACIÓ

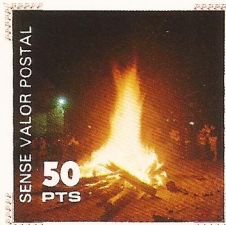

TRADICIONS I COSTUMS

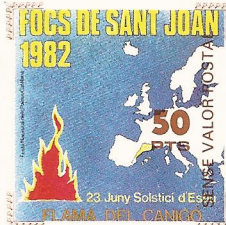
ELS FOCS DE SANT JOAN

EXPOCULTURA

La tradició de les fogueres o falles de la nit de Sant Joan es una de les més antigues del nostre país: el seu origen es perd en la prehistòria. Els antics pobladors de les nostres comarques festejaven així la nit més curta de l'any: el Solstici d'Estiu. La celebració dels focs de Sant Joan ha tingut sempre un caràcter col·lectiu i ritual i ha estat l'origen d'un gran nombre de creences i practiques màgiques: l'ús d'unes herbes determinades, balles al voltant del foc o de les seves cendres, invocacions, l'ús d'una aigua concreta, etc. Malgrat el pas dels segles, la nit de Sant Joan encara conserva el seu encant.

TRADICIONS I COSTUMS DELS PAÏSOS CATALANS

TRADICIONS I COSTUMS DELS PAÏSOS CATALANS

La celebració del solstici d'estiu era comuna a totes les tribus de l'Europa prehistòrica. A poc a poc, però, aquesta tradició s'ana perdent en la major part dels pobles. Avui, tot i que podríem trobar molts vestigis de la seva celebració en indrets aïllats del nostre continent, podem dir que pràcticament només se celebra de manera conjunta al nostre País. Les reiterades prohibicions de celebrar festes paganes que decretà l'Església en els segles VII i VIII (especialment el Concili de Constantinoble, l'any 680) influïren notablement en la desaparició d'aquesta tradició.

Pel que fa al nostre País, les fogueres tampoc no han canviat gaire. Els Romans i sarrans doxaren fer els seus costums als radis dels indrets on eren ben rebuts, amb les prohibicions de l'Església, però, la festa es va cristianitzar. En èpoques ja més recents, l'ocupació dels Països Catalans per les tropes de Felip V de Castella significa, a més de l'abolició de les nostres Institucions i la prohibició de l'ús públic de la llengua, el marginament de les nostres tradicions, les quals no van tornar a ser autoritzades fins al 1761. Malgrat tot, la festa mai no arribà a desaparèixer.

TRADICIONS I COSTUMS DELS PAÏSOS CATALANS

TRADICIONS I COSTUMS DELS PAÏSOS CATALANS

El Canigó ha estat sempre un símbol per al nostre País. Les soves valls foren el bressol de la nostra Nació i fins a èpoques ben recents (segles XVIII o XIX) hom creia que era el cim més alt de Catalunya. Molts poetes li han dedicat els seus versos, entre els quals destaca el poema "Canigó de Jacint Verdaguer. Voltat de legendes, aquest cim fou escollit per Francesc Pujaades el 1955 per a fer-hi el Foc de Sant Joan.

D'aleshores ençà, cada any hi es encesa la flama que després es distribuïda per totes les comarques del nostre País per tal que en la nit de Sant Joan totes les fogueres cremïn amb un mateix foc.

Full de 4 segells commemoratius de la inauguració d'EXPOCULTURA amb l'arribada de la Flama del Canigó